

ZIUA MINERULUI, CU MICI, BERE ȘI SERBĂRI CÂMPENEȘTI

De ziua minerului, „oamenii muncii” din subterane participau la serbări câmpenești

La data de 6 august 1989, ortacii din Valea Jiului au sărbătorit Ziua minerului. Se împlineau fix 60 de ani de la revolta minerilor de la Lupeni, din 1929. Nimic nu amintea însă de acele vremuri și nimeni nu se sinchisea de asta. Ortacii, cei mai mulți oameni veniți de-a lungul anilor din toate colțurile țării, se bucurau că au o zi în care pot să stea în soare, să mănânce doi mici și să bea o bere, gratis, de pe bonul primit de la mină. Primele, insignele și medalile erau doar pentru frunțași.

Un bon pentru fiecare

În 1989, ortacii din Valea Jiului sărbătoreau pentru a 38-a oară Ziua minerului. Era, practic, un soi de recompensă morală pentru minierii din Valea Jiului, care se revoltaseră, la Lupeni, în 1929. Autoritățile aleseseră această zi ca să pună în

umbră faptul că ortacii sărbătoreau înaintea vremii ziua lor la data de 4 decembrie, când este pomenită Sfânta Muceniță Varvara, ocrotitoarea minerilor. Omiseseră că la data de 6 august este o altă mare sărbătoare - Schimbarea la față.

În 1989, în cele 13 întreprinderi miniere din Valea Jiului lucrau în jur de 47.000 de persoane. Viața se împărțea, simplu, între munca pe patru schimburi în adâncurile pământului și puținele bucurii de la suprafață, ce se traduceau adesea în pachetul cu alimente (cam două kilograme de carne de porc sau pui și o tablă de slănină), dar și în petrecerile din cele trei zile de sărbătoare, stabilite de autorități: 1 Mai, 6 și 23 August. Dintre toate acestea, 6 august era ziua lor, a ortacilor. Gheorghe Ilie era unul dintre ei. Era șef sector, „Investiții” la Întreprinderea Minieră Vulcan. El povestește că pregătirile pentru Ziua

minerului se făceau încă din ședința COM de la sfârșitul lunii iulie: „Atunci se stabileau primele și cine era evidențiat. Îmi amintesc că primele erau între 200 și 500 de lei. Se mai pregăteau și niște bonuri, iar fiecare minier avea atâtea bonuri din câți membri era compusă familia sa. Nu mai știu care era valoarea, dar îmi amintesc că pe un bon puteai să iei doi mici și bere”. Ilie spune că serbarea de atunci nu diferea foarte mult de ceea ce se întâmplă astăzi în asemenea ocazii: „Oamenii se întâlneau și în afara serviciului. Stăteau la iarbă verde, ascultau o muzică, pentru că acolo veneau formațiile locale și fanfarele întreprinderilor miniere. Se bea bere Hațegana și se mâncau mici. După câteva ore, oamenii plecau acasă și își trăiau viața”. Gheorghe Ilie trăiește și astăzi în Vulcan și este primarul acestei localități.

„Să fiți atenți!”

În 1989, Valentina Cerchez era primarul orașului Aninoasa. Povestește că înainte de Ziua minerului toți primarii erau atenționați de la partid: „Ni se cerea să avem grijă să nu fie evenimente nedorite, scandaluri.

De asemenea, trebuia să ne ocupăm de aprovizionare, pentru ca la serbare să nu lipsească nimic. Noi aparțineam de municipiul Petroșani pe linie de partid și de acolo erau trimiși oameni ca să se asigure că și magazinele sunt aprovizionate, iar la locul în care se desfășura serbarea exista tot ceea ce trebuia”. Ea adaugă că serbarea propriu-zisă începea în jurul orei 13:00 și se încheia undeva pe la 20:00.

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Un concediu de pomină. Accidentul, cabanierul mojit și o noapte în sala de sport

Plecasem în concediu cu destinația masivul Iezer-Păpușa - Făgăraș. Mașina me gândeam să o lăsăm în Lerești sau la poalele Iezerului, la Cabana Voina. Eu, tata și Victor. Rucsacurile erau așezate în portbagaj, urmau două săptămâni în care ne rupeam de civilizație, hălăduind prin creierii munților. Dar... Tata conducea, Victor îl seconda în dreapta, eu vădând în spate. M-am oprit din visare brusc. Am apucat să spun doar: „Tata! Tata!”. A urmat fâșăitul specific al roților în frânare pe pietriș și: „Zdrang! bum! Tăc tăc tăc... bufi!”.

Pe drum, luasem o pungă cu struguri ce-a fost pusă la picioarele lui Victor. La un moment dat, ne-a ieșit în față o turmă de oi nepăzită, tata a tras de volan încercând să le

evite și, din cauza manevrelor, a căzut talonul - pus la parasolar - exact în punga cu struguri uzi. Dintr-un instinct de conservare... a talonului, tata s-a aplecat după el chiar când ieșeam dintr-o curbă spre stânga. Aplecându-se, nu s-a redresat complet volanul, iar mașina și-a urmat cursul, până s-a oprit în singurul autoturism din sat, o Dacie albă - parcată pe stânga, în afara carosabilului. Din fericire, impactul n-a fost foarte brutal, deoarece mașina albă era scoasă din viteză. Dacia noastră a rămas pe loc, a plecat cealaltă mai departe, pe o traiectorie bizară - a traversat șoseaua printr-o curbă largă, ca să se oprească într-o albie adâncă de vreo 2 metri, perpendiculară pe șosea, pe celălalt sens. Tata s-a proptit în

volan, Victor a lovit parbrizul cu capul, eu m-am trezit încolăcită în jurul scaunului din față. Ne-am extras destul de greu din mașină, că nu se mai deschideau ușile, părea că habitacul se micșorase, dar am ieșit! Toți cu mâinile-n cap. Și nu neapărat din cauza cucuicelor...

Cel mai greu a fost să scoatem Dacia albă din canal. Până la urmă, au găsit un nene cu un tractor, care a tras-o de-acolo. Apoi, urma transportul celor două la service. Ne-am petrecut restul zilei până târziu, spre seară, căutând ceva mijloace de tractare și un telefon, s-o anunțăm pe mama. Nu de alta, dar aveam nevoie de bani. Mulți. Vreo 10.000 de lei a costat toată tărașenia.

(Continuare în pag. a II-e)

Cum a primit Ceaușescu vestea revoltei din vara lui '77

Despre reacția lui Nicolae Ceaușescu la aflarea vestii despre greva minerilor din Valea Jiului a relatat, în memoriile sale, Silviu Curticeanu, pe atunci secretar al Consiliului de Stat. Prezintă în continuare pasajul, reproduș din volumul „Meditații necenzurate”.

În vara anului 1977, Ceaușescu era în concediu la Neptun, și eu, ca de obicei, mă aflam tot acolo. (...)

Într-o zi din acea vară, lucrurile s-au petrecut altfel; Ceaușescu m-a sunat direct de la reședință și mi-a cerut să-i aduc la „Ciuperca” legea pensilor, așa cum a fost recent modificată; deși vocea lui era

neutră, mi-am dat seama că „este ceva putred în țara Danemarcei”, pentru că la afirmația mea că trebuie să cer legea de la București mi-a făcut precizarea s-o aduc imediat cu un alt curier special „aeroplan purtat”; intuind pericolul, fără să știu prea bine în ce constă el, am cerut de la arhiva Consiliului de Stat să mi se transmită toate materialele documentare, inclusiv proiectul adnotat de Ceaușescu cu mâna lui.

La nici două ore de la discuția avută, mă aflam cu legea în mână și cu documentarele în mapă în biroul lui Ceaușescu, care, se vedea de la o poștă, mă aștepta cu mare nerăb-

dare. Credeți sau nu, eu habar nu aveam ce se întâmpla în Valea Jiului, pentru că, la fel ca în cazul celorlalte petrecute la Brașov sau, mai târziu, la Timișoara, Ceaușescu era informat despre asemenea evenimente direct, telefonic, iar amănuntele le primea de la Securitate, în plicuri sigilate la care nu aveam acces.

Părea preocupat, dar era relativ calm.

Curticeanu, tovarășii îmi spun că în legea pensilor s-au făcut unele modificări pe care noi nu le-am discutat și aprobat!

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALUL ZILEI

Vineri dimineață, sub conducerea lui Nicolae Ceaușescu, pe agenda politică a figurat obișnuita ședință a Comitetului Politic Executiv (CPEX). Cele trei puncte de pe ordinea de zi se refereau toate la chestiuni economice. În Valea Jiului și pe litoral, sfârșitul de săptămână se anunța bogat în evenimente: minierii și marinarii sărbătoreau Ziua breslei.

La ședința CPEX s-a spus că e loc de mai bine

La ședința de vineri, în afară de membrii CPEX, au mai participat titularii portofoliilor economice din Consiliul de Miniștri, „alte cadre de conducere din economie”. Plenul CPEX, scrie România liberă, a dezbătut „Raportul

privind îndeplinirea planului la indicatorii fizici și valorici în industrie, comerț exterior și investiții în perioada 1 ianuarie-31 iunie și pe luna iulie 1989”. „Raportul privind modul de îndeplinire a costurilor de producție în industria republicană pe semestrul întâi” și „Raportul privind corelația dintre principalii indicatori de muncă și retribuție și îndeplinirea planului productivității muncii în industria republicană, construcții-montaj și transporturi pe semestrul întâi”. „În cadrul ședinței, scri-au, identic, ziarele, s-a apreciat că, deși pe primele șapte luni ale anului au fost obținute ritmuri de creștere ale producției superioare celor din perioada corespunzătoare a anului trecut, într-o serie de sectoare realizările nu se situează la nivelul planului, al posibilităților existente.

(Continuare în pag. a II-e)

60 de ani de la „măcelul” din Lupeni

Ziua minerilor fusese stabilită ca o aniversare a eroicele file din istoria clasei muncitoare, amintind de greva de la Lupeni din 1929. Atunci muriseră 23 de muncitori, comemorați apoi ca eroi căzuți în lupta împotriva „regimului burghez-moșieresc”. În anii '80, despre aceștia nu se mai amintea decât vag în manualele de istorie. Se făcuse loc eroilor prezentului, ai Epocii de Aur și „primului fiu al țării”, Nicolae Ceaușescu, „erou între eroi”.

După primul război mondial, în România au existat puține acțiuni colective de protest ale muncitorilor. Principala cauză a constat în lipsa de organizare sindicală. Din cauza vecinătății Rusiei Sovietice, guvernele României interbelice au fost vigilente și față de pericolul comunist. În iulie-august 1919 au avut loc proteste ale muncitorilor ceferiști din București și ale celor petroliști de pe Valea Prahovei.

Cu toate că România a aderat la Organizația Internațională a Muncii, creată în 1919, aplicarea principiilor acesteia a fost sistematic amânată. Primele măsuri legislative s-au luat în 1925, prin adoptarea legii repausului duminical și în sărbătorile legale. Presiunile internaționale au silit România să adopte legi noi în favoarea muncitorilor în 1928. Aceste legi vizau ocrotirea muncii minitorilor și a femeilor, fixarea duratei zilei de lucru la opt ore.

Organizatorii grevei

Muncitorii de la exploatarea minieră Lupeni se organizaseră încă din cursul anului 1928 într-un sindicat independent. Liderii săi erau Teodor Munteanu și un anume Moldoveanu. Respectivul sindicat nu avea orientare comunistă. Cei doi lideri erau în relații cu partidul de guvernământ, PNT, care

dorea strângerea legăturilor cu mediile muncitorești. După grevă, presa opoziției a afirmat că relațiile sindicatului cu PNT erau chiar foarte strânse, întrucât membrii acestuia au participat în mai 1928 la o mare manifestație electorală în orașul Alba-Iulia. Astfel că, în primele luni ale conflictului de muncă, sindicatul i-a îndrumat pe muncitori să aștepte decizia instanței. În primăvara anului 1929 în Valea Jiului au activat și agitatori comuniști ilegaliști.

Controlul guvernului asupra organizațiilor muncitorești nu diminuea potențialul de revoltă. Minierii trăiau în mizerie, iar ajutoarele sociale ale statului erau neînsemnate față de nevoile lor. Amânarea verdictului privind noul contract colectiv a afectat optimismul muncitorilor care nu se simțeau protejați de nici o instituție.

(Continuare în pag. a II-e)

Greva minerilor din 1977, „în lumina” Securității

La 2-3 august 1977, pentru prima dată în regimul comunist, oamenii muncii au făcut o grevă. Evenimentul s-a produs în „citadela muncitoare” a Văii Jiului pe fondul unor măsuri ce prelungeau durata de muncă și vârsta de pensionare. Ceaușescu a retras din circulație legea cu prevederile în discuție, mintindu-i pe minieri că fusese greșit informat.

La vremea respectivă nu s-a scris despre conflictul de muncă. Prezența lui Ceaușescu, imperios solicitată de greviști, fusese anunțată în presă ca triumfală vizită de lucru. În final, liderii minerilor au compărut într-un proces soldat cu condamnarea a 15 „elemente descompuse” pentru dezordine publice.

Din documentele Securității reiese că în Valea Jiului trăia pegra României, nu detașamentul de frunte al clasei muncitoare, cum erau numiți propagandistic minierii.

„Informare” din Lupeni

„Grupul operativ” alcătuit de Securitate la Lupeni la 3 august 1977, sub direcția generalului Pleșiță, a produs la 15 august o „Informare privind evenimentele de la Exploatarea Minieră Lupeni”, epicentrul grevei. „Începând cu data de 29 iulie 1977 - specifică documentul semnat de colonelul Gheorghe Șimon, șeful Securității Hunedoara - când muncitorii din cadrul E. M. Lupeni au luat cunoștință despre

intrarea în vigoare a Legii nr. 3/1977, au început să aibă discuții în grupuri care comentau negativ prevederile acestui act normativ.” Căția pensionari, potențial afectați, s-au dus la sediul comitetului de partid al Minei Lupeni. Au insistat și în zilele următoare. În cele din urmă l-au anunțat pe contabilul-șef Nicolae Gomoș că vor trimite, spre lămurire, o delegație la București.

La 2 august, dimineață, circa 50 de oameni se adunaseră în fața lămpăriei Minei Lupeni. Între timp la poarta nr. 2 apăruse, cu altă treabă, Clement Negruț, prim-secretar al Comitetului de partid Petroșani. Sub presiunea grupului de minieri, tovarășul Negruț a vorbit cu ministrul Minelor, Petrolului și Geologiei, apoi a comunicat celor prezenți că urmează să sosească la E. M. Lupeni tov. Ilie Verdet, secretar al CC al PCR, lucru care a liniștit spiritele.

Un „comitet de acțiune” format ad-hoc n-a mai permis însă muncitorilor din schimbul III să iasă din incinta minei. Astfel că, la amiază, grupul crescuse la 200-300 de persoane. Alarma dată „forurilor superioare” îi aduce la poarta nr. 2, pe la 12:30, pe Mircea Lucaci, secretar al județului de partid Hunedoara, Ion Mineu, ministru adjunct al Minelor, și pe directorul general al Centralei Cărbunelui Petroșani. Cu elicopterul a aterizat, la ora 14:00, și fostul minier Ilie Verdet, în acel moment secretar al CC al PCR și viceprim-ministru al Guvernului României.

Aici s-a produs însă o „greșeală tactică”, menționată ca atare în informarea Securității: „Întrucât nu se aveau peste tot explicațiile date, s-a montat o stație de amplificare la ghereta porții nr. 2. După montarea acestei stații, evenimentele au crescut în amploare prin faptul că se auzea și în oraș ce se vorbea la microfonul instalat. Ca urmare, s-au oprit în jurul acestei porți muncitorii din celelalte schimburi, precum și alți cetățeni din oraș, femei și copii”.

Au apărut și cei „cu inițiativă”: în fruntea unui grup de circa zece persoane, măsurătorul de gaze Mihai Fodor a împiedicat intrarea în subteran a doritorilor de lucru.

Forța mulțimii

Odată instalat microfonul pentru Verdet, de la el au vorbit toți doritorii. Prin stație, discursurile s-au difuzat în oraș. De la nemulțumirile legate de pensii, minierii au trecut la revendicări și sesizări mai generale. Spuneau - raportează colonelul Șimon - „să nu se mai lucreze sâmbătă și duminică, să nu se mai aplice penalizări pentru nerealizarea planului, că aprovizionarea orașului este necorespunzătoare, să se îmbunătățească asistența medicală, să se termine cu abuzurile din partea unor factori de conducere și răspundere a exploataării, să se asigure serviciu soților etc.”.

(Continuare în pag. a II-e)

JURNALE PERSONALE

4 AUGUST

Grădina, în bătaia unui soare blând, mă trimite tot la amintirile mele din prima copilărie. Acestea erau mai degrabă legate de spațiul natural, mai impresionant, mai puternic decât cel al încăperilor. Am mult mai puține amintiri legate de interioare. După cum toată ființa mea, fericirea ei, erau dependente (și au rămas așa până azi) de lumina solară. Totuși, mi-au rămas plăcut

întipărite în memorie și unele momente nocturne, legate de visări adolescente împărtășite cu prietena mea Crista, la Reghin, unde fațetei luminate de lună; apoi, mai târziu, la Ileni, cu Steluța, șezând amândouă pe malul apei, în care admiram scriplirile jucăuse ale lunii. Cred că percepeam luna tot ca pe un substitut al soarelui, ca pe o nostalgie solară.

Doina Cornea, Jurnal. Ultimele caiete - urmat de o convorbire între Doina Cornea, Ariadna Combes, Leonlin Iuhos, moderată și consemnată de Georgeta Pop,

Fundația Academia Civică, Centrul Internațional de Studii asupra Comunismului, 2009, p. 67

Scriu tot mai greu în caietele mele. Și când scriu mă doare totul. O lehamite de lume. Suntem o insulă pierdută undeva într-un larg nemărginit, la cheremul unui neam! Adorator de palate! De clădiri mari, făcute repede-repede, să mai aibă timp să le admire. Acum e mare zarvă să termine fațada (doar fațada!) aceluia muzeu-mausoleu de pe malul Dâmboviței, pe unde trec eu mereu, în drum spre Radio. Vrea să se

defileze pe acolo și numai acolo, acum de 23 august! De asta-i arde lui, de defilare! Și e într-un permanent iureș. Aleargă unde vede cu ochii. Merge mereu „la țară”! Orzul, grâul, porumbul, ovăzul la picioarele lui. Și ricinul! Acum vrea ricin! Coboară din elicopter, țărâni! îl așteaptă pe țaralale, îi dau onorul, pâine, sare, flori, tot salut strâns ciopor! e! le spune să culească ricin! Și noi, aici, adică nicăieri, mereu suntem nicăieri, neștiind ce să facem! Ce să mai scriu în caiete? E totul jalnic.

(Continuare în pag. a II-e)

CALENDAR

4 august (vineri)

Soarele a răsărit la 6:06, a apus la 20:37
Luna a răsărit la 8:53, a apus la 21:47
Sărbătoare creștină: Sfinții 7 tineri din Efes; Aducerea moaștelor Cuvi-oasei Mucenițe Evdochia (Post)

S-a întâmplat la 4 august 1989

● Potrivit declarațiilor doctorului Jonathan Mann, directorul Programului mondial împotriva SIDA, al Organizației Mondiale a Sănătății, la 1 iunie 1989 un număr de 149 de țări notificaseră existența a 157.191 îmbolnăviri de SIDA.

Din acest total, 69% erau cazuri semnate în 43 de țări din cele Americi, 16% în 47 de țări africane în 28 de țări europene și 1% în din Asia și Oceania.

● O amplă operațiune a desfășurată în Marea Bră arestate 150 de persoane și-au exprimat îngrijorare depistarea câtot tinea de preparat

ZIUA MINERULUI, CU MICI, BERE ȘI SERBĂRI CÂMPENEȘTI

(Urmare din pag. 1)

„Ultima serbare s-a ținut pe Vale, o poiană, unde s-a amenajat o scenă. Nu s-a pomenit nimic despre semnificația Zilei minerului, despre evenimentele de la Lupeni din 1929. Acolo au cântat formații din Aninoasa, dar și din celelalte orașe ale Văii Jiului. Acestea se roteau între ele, astfel că până seara mergeau în toate cele șase localități, unde era sărbătorită Ziua minerului. Ortacii care erau declarați frunțași primeau câte o masă gratuită. Ceilalți primeau bonuri sau își cumpărau mici și bere. Aceasta din urmă nu se găsea tot timpul, așa că se vindea repede. În rest, toată lumea ieșea la serbare, de la conducerea întreprinderii miniere până la securitatea de acolo, Ion Băcău, dar el era un om extraordinar, astfel că nimeni nu avea nimic de obiectat în ceea ce îl privea. Veneau și milițienii, care asigurau ordinea. Chiar îmi amintesc că erau doar șapte milițieni în toată Aninoasa, iar la serbarea din 1989 doar cinci erau îmbrăcați în uniformă și erau printre oameni. Comandantul și adjunctul său erau îmbrăcați civil.” În același timp, Valentina Cerchez nu exclude posibilitatea ca între oameni să fi fost infiltrați și securiști îmbrăcați în civil: „Eu îi cunoșteam pe foarte mulți dintre locuitorii orașului, dar normal, nu aveam cum să îi știu pe toți. Sigur că este foarte posibil ca printre oameni

Graficele cu cifre de producție nu lipseau de la manifestațiile mișterilor

să fi fost și securiști”. Valentina Cerchez locuiește la Petroșani.

Nu s-a suflat o vorbă

Serbările de Ziua minerului, desfășurate în cele șase localități ale Văii Jiului, erau parcă trase la indi-

go: aveau loc în zonele de agrement, mici și berea nu lipseau, muzica era asigurată de aceleași formații locale și nimeni nu pomenia nimic despre semnificația sărbătorii. Nici măcar la Lupeni, nimeni n-a vorbit despre acest lucru. În 1989 se împlineau 60 de ani de la acele evenimente, dar

nimănui nu-i păsa de înaintași. Cornel Resmeriță era atunci maistrul la Întreprinderea Minieră Lupeni: „Nu s-a vorbit absolut nimic despre Lupeni 1929. Mi-ăș fi amintit, pentru că era o cifră rotundă. De fapt, dacă cineva ar fi avut curiozitatea să meargă în toate cele șase localități,

ar fi văzut că serbările semănau izbitor între ele. Nu era nimic ieșit din comun, cum nu este nici în ziua de azi.

Poate singura deosebire este că astăzi trebuie alocate fonduri din bugetul local pentru asemenea manifestări, iar atunci se cheltuiau bani de la întreprinderile miniere. Era, totuși, ceva deosebit – magazinele se aprovizionau și în zonă se aducea mai multă bere. Toate acestea lipseau în restul zilelor. Oamenii se bucurau doar pentru că în ziua aceea mai ieșeau cu familia și pentru că beneficiau de prime. Aproape toți minerii primeau astfel de recompense bănești, excepție făceau cei cu nemotivate. Atunci lucrau la Întreprinderea Minieră Lupeni în jur de 9.200 de oameni”. Astăzi, Cornel Resmeriță trăiește tot la Lupeni și este primarul acestei localități. Tot cu bere, mici și o serbare câmpenească au petrecut Ziua minerului în 1989 și ortacii din Petrila. Ilie Păducel, primar al localității la vremea respectivă, spune că acea zi era una dintre puținele în care minerii reușeau să stea împreună: „În acea zi reușeau să se întâlnească mai mulți colegi de serviciu decât o făceau în rest. Petreceau câteva ore, ascultau muzică, stăteau cu familiile și cam atât”. Ilie Păducel e tot la Petrila și ocupă tot fotoliul de primar.

Monalisa HIHN

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Un concediu de pomină. Accidentul, cabanierul mojit și o noapte în sala de sport

(Urmare din pag. 1)

Știu că a apelat atunci la un coleg și urma să-i trimită prin poștă. Cred că până la urmă toată lumea a fost mulțumită, sper că și proprietarul Daciei albe, care și-a refăcut mașina pe asigurarea lui tata. Dacia noastră n-avea mari probleme: capota înodată, radiatorul spart, mă rog... în fața era varză, blocul motor ușor împins în spate, ușile călare peste stâlpi... șeful service-ului ne-a spus să ne întoarcem sâmbătă după ea, cu banii. Nu era totul pierdut. Eram imobilizați aproape de destinația noastră programată și era început de săptămână, deci până sâmbătă mai era ceva vreme. Tata avea un coleg din Lerești. El era în Constanta, la muncă, dar ne-a spus că putem sta în casa lui cât avem nevoie. Ne-a trimis la sora din Câmpulung să ne dea cheia, ceea ce am și făcut, asigurând femeia că vom avea grijă să n-o pierdem. Casa era mare, frumoasă, răcoroasă. Poarta ne-au descuiat-o vecinii care aveau grijă de casă, fiind și ceva rude de-ale colegului tatei. Oamenii dintr-o bucată, veseli și săritori, care săptămâna aceea erau în nuntă – își măritau mezină. Văzându-ne cam fierți din cauza pățaniei cu mașina, ne-au pus să le promitem că vom merge și noi la nuntă. Sâmbătă era petrecerea în cortul ce se instala în curte, iar duminică – la restaurant. Iar noi

La munte, pe timp de furtună, cortul devenea un obiect de prisos

ne propusesem ca, până vin banii... și nunta să dăm o fugă în lezer. Ziua următoare ne-am suit în camionul ce ducea muncitorii la Barajul Răușorul, oarecum în apropierea Cabanei Voina. Am stat destul de chirchii până acolo, dar stomacul mi se urcase-n gât din cu totul alte motive. Șoseaua era curbată în serpentine

abrupte, în dreapta peretele muntelui, în stânga... nimic. Doar hău și stânci prăvălite. Pe alocuri, până și drumul era prăbușit în răpă și îngustat cât un lat de mașină. Bucățile de beton ce se ridicau din drum haotic, înclinate amenințător spre răpă, făceau camionul să se hurduce și pe noi ne așeza mai bine, după ce

ne izbea de pereți. Ce mai! Drumul ăla părea că mai are puțin și-o ia la vale cu totul! Unde mai pui că ploua cu găleata... La baraj am coborât din autobuz în mare grabă și-am luat-o la picior până la cabană – era mai greu, dar cel puțin stomacul s-a așezat la locul lui. Deși aveam cortul în spatele lui Victor, nu-l puteam întinde pe ploaie, așa că ne-am îndreptat spre cabană, să ne cazăm pentru noapte, urmând că în zori să luăm muntele-n picioare. „N-avem locuri!”, ne-a răspuns sec cabanierul. „Toate camerele sunt rezervate pentru turiști!” Ne-am uitat lung unul la altul, ridicând din sprâncene. Aveam rucsacurile în spate, n-ai fi zis că suntem localnici. „Păi, noi ce suntem?” „Pentru ăia cu mașini dom’le, nu...”. Sugrumații de indignare, eram în prag de explozie. „Nu există, dom’le, așa ceva! Ești obligat să ne cazezi! Măcar în sala de mese, în recepție, oriunde. E legea muntelui! Nu poți lăsa oamenii afară-n ploaie!”, s-a pornit tata. Și, ne-am certat acolo... furcă. Omul nu era proprietar, firește. Era un gestionar fitos și îmbuibat, care n-avea nici o legătură cu muntele sau cu legea lui. Așa că a putut! Norocul nostru a fost că în zonă era o tabără sportivă, iar administratorul ei ei i s-a făcut milă de noi, ne-a dat niște saltele de burete și ne-a „cazat” într-o sală de sport. Nu eram singuri (va urma).

Paula Anastasia TUDOR

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

(...) O atenție deosebită a fost acordată analizării cauzelor care au dus la neindeplinirea sarcinilor de export pe această perioadă.”

Dezbateri și analize, doar pe hârtie

Respectând canoanele limbii de lemn, presa nu mai spunea care sunt sectoarele codăse, nici cine sunt responsabili. Cât despre scrisa „dezbateri”, adică schimb de opinii, uneori în contradicție, ea ținea oricum de domeniul amintirii. În ultimul an al putei sale, după cum au scris și au povestit apropiații, Nicolae Ceaușescu nu mai avea răbdarea de a asculta pe cineva. În plus, documentația necesară fiecărui punct din ordinea de zi era compusă din dosare cântărind câteva kilograme: grafice, tabele, statistici și altele. Ajunse de multe ori în ultima clipă pe biroul celor care se presupunea că trebuie să le studieze, să le analizeze și ulterior să le dezbate, voluminoasele dosare erau în cel mai fericit caz răsfoite și parcurse în diagonală.

Mina Lonea, decorată cu Ordinul Muncii

În Valea Jiului începeau pregătirile pentru Ziua Minerului, care aveau să dureze până duminică. Un bun prilej pentru presa centrală de-a aminti succesele industriei extractive românești și de-a evidenția cățiva mineri destoinici. De Ziua Minerului, uzata deviză „Țări cât mai mult...” se completa cu substantivul „căbune”, la fel cum de Ziua siderurgistului se scotea din lista de cuvinte oțelul, și așa mai departe. În iulie, colectivul de la mina Lonea

fusese decorat cu Ordinul Muncii Clasa I pentru realizările din 1988. Frunțașele frunțașelor, evidențiate ca atare la panoul de onoare din curtea întreprinderii, erau brigăzile conduse de Grigore Măndruț, Anton Florea, Ioan Boteanu, Andrei Antal, Gheorghe Lipsa.

IAS Medgidia, frunțaș la producția de fasole

Oamenii ogoarelor din mai multe județe anunțau că au încheiat recoltarea culturilor de fasole, în de fuioi, în pentru ulei, ovăz, orzoaică de toamnă și orzoaică de primăvară. Județul Constanța și pe fazela Cazinoului din Mamaia, în prezența zeului Neptun, și urma să se încheie duminică, de Ziua Marinei. Deschiderea festivă de la Constanța a fost urmată de spectacolul de teatru „Troia, în flăcări”, producție comună a teatrelor dramatic, liric și de păpuși din Constanța, jucat pe plaja Modern. În Piața Ovidiu, Fanfara Marinei Militare oferea un concert cu muzică de promenadă.

educative, artistice și sportive” reunite sub numele „Serbările mării”. Organizatorii anunțau trei zile cu spectacole folclorice, parăzi ale portului popular, reprezentații teatrale, concerte de muzică ușoară și de promenadă, întreceri sportive. Ediția cu numărul XX debuta simultan, la ora 19:00, pe plaja Modernului din Mamaia, în prezența zeului Neptun, și urma să se încheie duminică, de Ziua Marinei. Deschiderea festivă de la Constanța a fost urmată de spectacolul de teatru „Troia, în flăcări”, producție comună a teatrelor dramatic, liric și de păpuși din Constanța, jucat pe plaja Modern. În Piața Ovidiu, Fanfara Marinei Militare oferea un concert cu muzică de promenadă.

Miss Litoral '89, finala pe stațiunea Mamaia

Turiștilor din Mamaia li s-a oferit o paradă a portului poluar și un spectacol folcloric susținut de Ansamblul Miorița – ambele pe faleza Cazinoului. De la ora 18:00, la Hanul Piraților, reprezentantele stațiunii Mamaia se întâlneau în finala concursului Miss Litoral '89. Programele „vocal-instrumentale” de pe terasele restaurantelor Flora, Doina, Albatros, Tomis, Majestic, Modern începeau devreme, la ora 4:00 după amiaza, pentru a se putea încheia la 9:00 seara. Tot atunci trebuia să se termine și „seara distractivă pentru tineret” organizată pe terasa restaurantului Pelican. Sărbătoare sau zi obișnuită de vacanță, la ora 10:00, restaurantele și terasele de pe litoral erau obligate să tragă obloanele.

Pentru amatorii de arte plastice rămași în București erau anunțate două vernisaje: la ora 18:00, la parterul „Căminului Artei” din Strada Arhitecturii nr. 16 - o nouă expoziție de grafică a artistului Dan Mihailescu, iar la Hanul cu tei, Lavinia Dima vernisa o expoziție de scenografie și grafică.

Cristina DIAC

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Trăim din plin o catastrofă, imposibil de remediat. Parcam fi drogați. Sectă murdară și înfricoșată, împinsă la disperare de un pastor nebul.

Titel Constantinescu, Frica și ... alte spaima, București, Editura Victor Fruză, 1996, p. 325

Lionel mi-a telefonat de la Bruxelles, povestind că l-a vizitat pe Rene care era vesel și care i-ar fi spus: „Toate astea s-au întâmplat pentru că Gabriela să te ajute la scrierea cărților profetice!”

L-am vizitat și eu pe dragul meu Rene; eram veseli amândoi și voiam să-i spun că m-am decis să las copilul să se nască. Părea fericit, îmbrăcat în pardesiul lui albastru, apoi am intrat într-o cameră ascunsă și el a dispărut.

Am primit de la două bănci somații îngrijorătoare pentru a plăti garanțiile bancare semnate pentru publicarea „Cărții fluturilor” a fraților Wright.

Gabriela Melinescu, Jurnal suedez II (1984-1989), Iasi, Polirom, 2002, p. 265

DIN ARHIVELE SECURITĂȚII

Sicoie avea acces la documente din fondul secret

Inspectoratul județean Prahova Către Direcția I, București
La ordinul dvs. Nr. 151/DI 0070716 din 31 iulie 1989, referitor la numitul Sicoie Florin, raportăm următoarele: cel de mai sus se identifică în persoana numitului Sicoie Florin Lucian, născut la data de 6 iulie 1956, în Ploiești, fiul lui Cornelii și Stela-Tamara-Elena, de naționalitate și de cetățenie română, de profesie fizician, în prezent șef colectiv cercetare la Institutul de Cercetări, Inginerie Tehnologică și Proiectări Rafinării Ploiești, membru PCR, căsătorit, are un copil de vârstă preșcolară, domiciliat în Ploiești, Str. Zimbrului nr. 5A, bloc 135 A, sc.B, ap.14. Acesta este lucrat de noi în dosarul de urmărire informativă, pe linia serviciului de contrainformații economice II B, deoarece este deținător de secrete de stat și întreține relații suspecte cu Breban Alexandru din RFG și Breban Nicolae din Franța, cât și cu mama acestora din RFG.

În procesul urmăririi informative, s-au confirmat informațiile de primă sesizare, în sensul că obiectivul, în ultima perioadă, manifestă un interes nejustificat pentru cunoașterea rezultatelor cercetării științifice ale unor colegi din alte colective de cercetare, temele respective având caracter de nouitate sau asimilare. De asemenea, rezultă că Sicoie Florin Lucian are unele preocupări literare, în anul 1988 publicându-i-se primul roman, intitulat Herbert. Referitor la acest roman, au apărut diverse recenzii elogioase, în revistele de specialitate din București și din țară, semnate de critici consacrați, printre care și Nicolae Manolescu.

La data de 10 iulie 1988 a fost vizitat la domiciliu de scriitorul Nicolae Breban din Franța și mama acestuia,

Olga Breban, care i-a elogiat și stimulat preocupările literare, caracterizându-l ca unul dintre cei mai talentați scriitori din generația tânără. În discuțiile purtate cu acest prilej, Nicolae Breban a căutat să îi inoculeze unele dintre ideile sale necorespunzătoare cu privire la politica partidului și statului nostru în domeniul artei și culturii, ceea ce a avut o influență negativă asupra lui Sicoie Florin, care a început să împărtășească concepțiile de mai sus și chiar să le susțină față de anumite relații cu preocupări literare. Considerându-l un adept al său, Nicolae Breban i-a trimis lui Sicoie Florin Lucian invitația și valuta aferentă pentru a-i face o vizită în Franța, în luna septembrie a.c. Pentru a acoperi legăturile directe pe care le au, Nicolae Breban i-a trimis invitația și valuta prin intermediul cetățenei franceze Paulette Letronnier.

Pentru a se pune de acord asupra perioadei în care să se deplaseze în Franța, Sicoie Florin Lucian l-a contactat telefonic pe Nicolae Breban, la Paris, în ziua de 29 iunie 1989, ocazie cu care au convenit ca vizita să aibă loc în luna septembrie a.c.

Cu acest prilej i-a comunicat lui Nicolae Breban că i-a procurat două cărți scrise de Monica Spîridon și Anton Cosma, în care se face referință la activitatea literară a acestuia. Totodată, Nicolae Breban l-a întrebat pe Sicoie Florin Lucian despre situația scriitorilor Buduca Ioan și Groșan Ioan, întrucât nu mai are vești de la ei și aștepta din partea lor răspunsurile la un chestionar trimis anterior, pe care vrea să le publice într-o revistă franceză de literatură. În acest context, Nicolae Breban a lăsat să se înțeleagă că are cunoștință despre greutățile întâmpinate de Buduca Ioan și Groșan Ioan în

pari, drugi de fier, măciuci și revolvare și așteptau autoritățile în atitudini agresive”.

23 de morți

După tentativa demnitarilor de conciliere, cei aproximativ patruzeci de jandarmi prezenți au înaintat spre greviști, cu scopul de a-i intimida. Conform relațiilor ulterioare, în acel moment, muncitorii ar fi aruncat spre jandarmi cu obiectele avute la dispoziție, rănindu-i pe cei din primul rând. Cei opzeci de grăniceri au intervenit când, din rândul greviștilor, s-a tras un foc de revolver. Militarii au tras în aer salve de avertisment. Deoarece agresivitatea greviștilor nu a scăzut, razele s-au îndreptat spre mulțime.

Conform anchetei ulterioare, s-a stabilit că militarii au deschis focul fără a avea ordin. În total s-au tras 78 de gloanțe. Urme ale acestora au rămas pe coșul Uzinei electrice. Din rândul muncitorilor au murit pe loc 13 mineri, iar în următoarele ore, încă șapte. Pericolul persista și asupra celor 23 de grav răniți spitalizați. Numărul celor răniți ușor nu a putut fi stabilit, deoarece mulți s-au retras spre casele lor după eveniment și doar treizeci au fost înregistrați. Din rândul militarii au fost răniți 15 jandarmi și zece soldați. Unul dintre aceștia era în stare gravă, deoarece a fost tăiat cu cuțitul în zona gâtului. Mecanicul șef al Uzinei electrice a murit la spital în urma rănilor suferite. Cătra patruzeci de muncitori au fost arestați pentru a fi anchetați în ce măsură au contribuit la degenerarea evenimentelor.

Înmormântarea celor douăzeci de mineri împușcați s-a făcut cu precauție maximă. Doar rudele cele mai apropiate ale victimelor au avut voie să însoțească corteiul funerar. Ulterior, mormintele au fost păzite o perioadă, pentru a împiedica noi mișcări de solidarizare. În zilele următoare au mai murit trei mineri dintre cei grav răniți, cifra finală a decedaților fiind 23. Familiile minerilor împușcați au primit ajutoare financiare.

După 1948, comuniștii au încadrat greva la loc de seamă în lupta proletariatului cu „regimul burghezo-moșieresc”. În realitate, aportul comuniștilor în organizarea acesteia a fost insignifiant. Dar regimul avea nevoie să justifice lupta de clasă, și astfel a „confiscat” protestul disperat al minerilor din august 1929.

Astfel, în manualul unic de istorie a românilor, apărut după 1948, coordonat de Mihail Roller, nu se amintește nimic despre existența Sindicatului Independent. Partidul Comunist și-a atribuit rolul de declanșator al grevei. Autoritățile locale sunt prezentate în postura de asasinii. Prefectul județului a fost cel care a declanșat reprimarea trăgând primul un foc de armă în pieptul unui muncitor, scrie Roller.

Demnitarii comuniști au elogiat greva de la Lupeni ca realizare a partidului lor. „Chemarea comuniștilor din România pătrundea în rândurile minerilor și le arăta drumul de luptă”, afirma în 1948 Gheorgh. Gheorghiu-Dej.

Ilarion ȚIU

legătură cu chestionarele trimise de el, solicitându-i lui Sicoie Florin Lucian să le comunice celor doi să-i scrie în Franța. Sicoie Florin Lucian l-a asigurat că îi va da explicații în scris, în perioada următoare sau cu ocazia vizitei în Franța. De asemenea, i-a spus că se află în posesia a trei întrebări din chestionarul respectiv și îi poate oferi răspunsurile prin poștă. Din controlul efectuat până în prezent nu a rezultat că Sicoie Florin Lucian ar fi trimis răspunsurile la aceste întrebări.

În ultima perioadă, datorită aprecierilor elogioase ce i s-au făcut de către Nicolae Breban și în revistele de specialitate, în legătură cu publicarea romanului Herbert, sunt numiți la a afirmat că ar intenționa să renunțe la activitatea de cercetare științifică și să se dedice în exclusivitate scrierilor literare. Actualmente lucrează la un roman a cărui acțiune se petrece înainte de 23 august 1944 și, pentru documentare, a reușit – prin oferirea de cadouri și atenții – să aibă acces la unele documente din fondul secret existent la Biblioteca Academiei R.S. România. Se confirmă că Sicoie Florin Lucian are legături cu Buduca Ioan și Groșan Ioan, precum și cu Petrescu Marius de la Biblioteca Academiei R.S. România.

Având în vedere datele raportate mai sus și ținând cont că Sicoie Florin Lucian insistă să se deplaseze în Franța, rugăm să dispuneți a se analiza și a ni se comunica operativ oportunitatea avizării pozitive a cererii de călătorie în străinătate a celui de mai sus.

Șeful Securității județene, Maior Petrescu Petre
Document din volumul: Cartea albă a Securității, editor: Mihai Pelin, București, Serviciul Român de Informații, 1997, p. 444-445

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

NAȚIONALISMUL ÎMPOTRIVA INTERNAȚIONALISMULUI

În cotidianul El Pais din 4 august, Adam Schaff se lansa într-o analiză amplă a cauzelor escaladării naționalismului în țările socialiste mergând pe firul istoriei, în urmă, până la creșterea și destrămarea Imperiului Roman.

„Între fenomenele cele mai șocante observate la nivelul statelor socialiste se remarcă puseurile de naționalism și șovinism, care uneori merg până la manifestări de un brutal rasism. Sunt oare aceste ieșiri compatibile cu doctrina socialismului, cunoscută în țările socialiste sub vulgarul nume de „marxism-leninism”? Întrebarea este, în mod evident, retorică, deoarece unul dintre fundamentele doctrinei socialiste este internaționalismul. Potrivit Manifestului Partidului Comunist scris de Marx și Engels, proletariul nu are naționalitate. Aceasta este teza care a dat naștere lozincii „proletari din toate țările, uniți-vă!”

Internaționalismul este una dintre sursele forței mișcării muncitorești. Totuși, țările din zona „socialismului real” promovează un naționalism agresiv, care se manifestă la toate nivelele (în relațiile dintre diferitele etnii ale unui stat și în relațiile dintre state diferite).

Nu lipsesc nici rasismul și antisemitismul. Scopul articolului este acela de a explica care este esența fenomenelor care se produc în țările socialiste, de aceea voi încerca să detaliez imaginea pe care occcidentalii au dobândit-o despre aceste state.

Dar astfel de lucruri se produc cu adevărat? Pentru a risipi dubile, să ne amintim o serie de exemple. Au existat tensiuni între: China și URSS, China și Vietnam (confrontări armate sângeroase între țări socialiste), între Vietnam și Cambodgia. Relațiile dintre România și Ungaria sunt foarte tensionate, populația maghiară din România fiind victima unor presiuni foarte dure. Ca urmare a tensiunilor dintre diferitele naționalități, Uniunea Sovietică se destramă: Armenia, Azerbaidjan, Georgia, republicile baltice, republicile central-asiatice, Ucraina, ca să nu mai vorbim despre țările satelit ale URSS-ului, în frunte cu Polonia.

Liantul care unește aceste naționalități este antisemitismul. Unii elogiază demersurile democratice din URSS care garantează, chiar și pentru organizația comunisto-fascistă Pa-

Spectacol în cadrul Festivalului Cântarea României, cu referiri la „trecutul național”

FOTO: Arhivele Naționale

miat (Memorie), continuatoarea tradiției Cămășilor Negre, dreptul de a acționa ca o organizație de masă, dându-i astfel și dreptul de a teroriza prin grupurile sale de șocigurile mișcării progresiste. Dar ar fi mai corect ca acestor susținători să le fie rușine de faptul că astfel de lucruri sunt posibile la 70 de ani după Revoluția din Octombrie, tocmai în țara în care s-a născut revoluția.

Au avut dreptate cei care au afirmat în trecut – asemenea lui Hitler – și cei care afirmă azi – asemenea Pamiat – că revoluția a fost pur și simplu „opera evreilor”?

Cred că sunt suficiente aceste câteva exemple, din care am lăsat la o parte țările socialiste honoris causa, în special cele din Africa, cea mai vizibilă de aici fiind Etiopia cu războaiele sale cu Eritreea, Somalia etc. Responsabilitatea pentru ceea ce se întâmplă în aceste state cade asupra celor care se află la conducere. Oricum ar fi, țările socialismului real par a fi adâncite într-o mare de sentimente naționaliste. Mai există pentru ele loc și de internaționalism? Mai există astăzi această perspectivă sau a rămas doar o noțiune din sfera lozincilor și sloga-

nurilor? Se naște o întrebare inedită: de ce stau astfel lucrurile, dacă ceea ce s-a urmărit și ceea ce s-a proclamat era exact opusul?

Nu există un singur răspuns. Pentru fiecare țară și națiune în parte funcționează mecanisme generale, dar și elemente specifice, legate de istoria și de situația acestor țări.

Una dintre cauzele generale este distanțarea față de revoluție. Ca alte produse, revoluția este opera omului și astfel, în anumite condiții, atunci când lipsesc factorii necesari pentru funcționarea sa în societate, se detașează de scopul cu care a fost creată sau chiar se manifestă într-o manieră contrară scopului inițial. În cazul revoluției sociale, condițiile indispensabile sunt factorii obiectivi (economici) și subiectivi (consensus social). Consensusul în fața revoluției necesită existența unui sistem de democrație și libertate, în sensul larg al acestor cuvinte.

Când aceste condiții nu există, revoluția degenerază. Unul dintre simptomele alienării este naționalismul. Atunci când aceste apare, se poate încerca combaterea lui prin intermediul internaționalismului, însă

fără rezultate. Astfel, în loc să se genereze fraternitate între diversele grupuri sociale, se generează ură. Acest fenomen are patru tipuri de cauze: atitudinea de ostilitate instinctivă față de ceea ce este străin, aversiunea, care se poate transforma în ură, față de rivalul politic sau economic, disprețul celor săraci față de clasa dominantă, când societatea este în declin, soluția aplicată de lideri, de a-i găsi țapi ispășitori pe străin.

Acestea sunt regulile generale ale fenomenului, care, așa cum se întâmplă în cazul țărilor socialiste, se pot combina între ele, dar care pot să apară și ca rezultat al „păcatului originar”: inițierea revoluției socialiste, în absența condițiilor obiective și subiective necesare pentru aceasta. Trebuie subliniat faptul că vinovatul nu este Marx. Din contră, teoria sa interzicea astfel de abordări. Versiunea sa a fost deformată și codificată sub numele de marxism-leninism de către Stalin. Această observație este importantă, mai ales în această perioadă, când, aflându-ne în fața crizei ideologice a socialismului și conștientizând criza, se naște ca și consecință o nouă mișcare internațională de stângă,

numită Socialismul Viitorului, care și-a început activitatea în luna mai a acestui an, la Madrid.

Pentru a putea înțelege mai bine criza în care se află astăzi stanga, trebuie făcută încă o clarificare.

Opiniile teoretice și ideologice funcționând doar în sfera intelectuală, posibilele sale deformări pot fi cu ușurință remediate pe calea dezbaterii. Dar atunci când fac parte din realitatea practică și se produce fuziunea dintre interesele statului și ideologie, aceasta din urmă se subordonează intereselor statului. La fel se întâmplă cu problema naționalismului și a internaționalismului atunci când este pusă în serviciul politicii unei superputeri. Dintr-o serie de motive, care ar necesita o analiză atentă, acest lucru s-a întâmplat în Uniunea Sovietică, creând consecințe nefaste, atât pentru idealurile revoluționare pe care le reprezintă, cât și pentru mișcarea internațională de stângă, care va avea nevoie de mult timp pentru a depăși efectele crizei prin care trece.

Încei această analiză cu o istorisire puțin cunoscută în Occident, dar care pune o altă lumină asupra aspectelor pe care le-am abordat.

În anii '20 ai secolului XIX, un grup de tineri ruși de origine aristocratică au fondat o organizație revoluționară care avea ca scop emanciparea iobagilor și instaurarea unei democrații constituționale. Conspirația a fost descoperită, iar partizanii mișcării au fost trimiși la muncă silnică în Siberia. Mulți dintre ei au pierit acolo. Organizația s-a numit „mișcarea decembristilor”, iar unul dintre conducătorii ei a fost Mihail Lunin, aghiotantul ducelui Constantin. El a murit în exil. În anii '20 trăise la Paris și frecventase saloanele baronesei Roger, unde l-a întâlnit pe Henri de Saint-Simon. Lunin a consenat discuțiile purtate cu acesta. Ca și concluzie a acestei analize, citez un fragment: „Din timpurile lui Petru cel Mare”, spunea Saint-Simon, „v-ați lărgit din ce în ce mai mult granițele, însă veți ajunge să vă pierdeți în acest spațiu, care nu poate rămâne imposibil. Și Roma a succumbat ca urmare a triumfurilor sale (...)”. Să sperăm că aceste cuvinte nu sunt profetice.

InfoMina

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Abuz în numele conducerii colective?

În elucidarea problemelor cuprinse într-o scrisoare adresată redacției din municipiul Petroșani au apărut nu puține dificultăți. Notăm de aceea de la bun început că, până la urmă, toate problemele au fost rezolvate cu corectitudine, cu principalitate, datorită poziției ferme, limpezii a tovarășului Ion Resiga, prim-secretar al Comitetului Municipal de Partid Petroșani, care, așa cum trebuie să procedeze un comunist, un activist de partid, nu s-a lăsat influențat în nici un fel de opoziția unora care ar fi dorit, probabil, ca petele negre să devină albe.

Redăm pe scurt cazul, neînșistând asupra unor amănunte, ci doar cu intenția de a pune în evidență modul în care trebuie să lucreze organismele democratice de conducere colectivă, cerința ca aceste organe să aplege la realitate, să se ocupe de toate problemele care privesc munca și viața colectivelor, să aplece interesele oamenilor, așa cum subliniază secretarul general al partidului.

La începutul anului 1987, jurist-consultul Ilie Șerban, de la Întreprinderea Minieră Petritia, atenționează conducerea unității că cele două galerii de

coastă, de circa 20 de metri fiecare, ce se realizau în apropierea cabanei „Lunca Florii” în cu totul alte scopuri decât extracția de cărbune, se fac în mod ilegal, cu forță de muncă și fonduri deturnate de la întrebuințarea lor firească. În loc să ia măsuri pentru sistarea ilegalității, conducerea unității și, în primul rând, directorul acesteia, Bujor Bogdan, adoptă o atitudine ostilă față de jurist. Ignorând acest aspect, juristul își face în continuare datoria și sesizează conducerea întreprinderii ori de câte ori constată că legea este încălcată. De pildă, în legătură cu faptul că nu se afișau listele de premiere, conform legii, că nu se făcea cercetarea prealabilă a faptelor în aplicarea unor sancțiuni disciplinare, că promovarea și schimbarea șefilor de sectoare nu se făcea de către consiliul oamenilor muncii, cum este obligatoriu tot potrivit legii, ci de către biroul acestuia, și alte asemenea nereguli. Reacția era de fiecare dată aceeași: iritare nedisimulată mergând spre un inevitabil conflict. În această situație, directorul propune o „ieșire”: să acorde transferul juristului. El însă refuză „mână” care,

chipurile, i s-a întins. (Spre deosebire însă de alții care, atunci când nu puteau împărtăși părerea directorului – și nu aveau cum să le împărtășească – ori îl supărau, își luau în cele din urmă... transferul). Din acest moment față de juristul în cauză se adoptă o altă tactică: cea a tracăsării, a admonestării, a găsirii cu orice chip a unor chichițe care, în cele din urmă, să ducă la înlăturarea acestuia din unitate. În acest scop, directorul îi întocmește un referat pe care îl prezintă consiliului oamenilor muncii, cu propunerea desfacerii contractului de muncă în proxima adunare generală a reprezentanților oamenilor muncii, începând cu data de 2 februarie 1988”. Biroul aprobă fără murmur. Referatul este citit în adunarea generală și după scurte discuții (trei vorbitori care nici nu s-au pronunțat asupra propunerii) adunarea aprobă propunerea.

În această situație, în mod firesc, omul s-a adresat organelor în măsură să-l ajute. S-au făcut mai multe verificări, și, cum era de așteptat, s-a ajuns la concluzia că sancțiunea este nefondată în raport cu faptele pentru care a

fost aplicată. „Abaterile săvârșite nu au gravitatea desfacerii contractului de muncă”, se arată în concluziile anchetei întreprinse de un activist al Consiliului Uniunii Sindicatelor din Întreprinderile Miniere, Petrol, Geologie și Energie Electrică. La o concluzie similară a ajuns și o comisie de verificare numită chiar de către comitetul județean de partid, care pe temeiul acestei concluzii stabilește măsura reîncadrării sale la o altă unitate (Întreprinderea de Preparare a Cărbunelui Petroșani), dat fiind că între timp locul său de muncă a fost ocupat. Pentru ca omul să-și recapete dreptul la vechime, la alocația pentru cei trei copii, s-a dat indicație conducerii întreprinderii la care lucrase să repună cazul în dezbaterile următoarei adunări generale a oamenilor muncii în lumina concluziilor de mai sus și să i se acorde transferul la unitatea unde fusese deja încadrat.

Ar fi trebuit ca aici odiseea cetățeanului să se încheie. Dar, din păcate, nu a fost așa. Căci, ignorând aceste măsuri exprese, tovarășii din conducerea Întreprinderii Miniere Petritia au recurs la un alt procedeu incorect:

au discutat această măsură mai întâi în consiliul oamenilor muncii și, în ciuda adevărului, ei au hotărât, la propunerea directorului întreprinderii, să nu o aplice, recomandând adunării generale să nu revină asupra deciziei de desfacere a contractului de muncă.

Acestea sunt faptele. Unde s-a încălcat legalitatea? Mai întâi, în privința faptului că însăși măsura de desfacere a contractului de muncă nu era de nimic înșelătoare, că ea a fost deklasată de o poziție abuzivă, sintetizată cum nu se poate mai clar chiar în referatul ce a sta la baza contractului de muncă în cauză. Un alt element de încălcare a legalității și principilor democrației noastre socialiste: s-a recomandat ca juristul să fie repus în discuția adunării generale a oamenilor muncii pentru a se repara nedreptatea la care se ajunsese. Dar nu s-a procedat așa. Din nou adunarea generală a fost dezinformată recomandându-i-se să mențină hotărârea inițială de desfacere a contractului de muncă.

Ion Morin
Scînteia, nr. 14605 din 1989

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Institutul de Cercetare și Proiectare pentru Industria Materialelor de Construcții, cu sediul în Calea Griviței nr. 136 încadrează conform Legii 12/1971, următoarele categorii de personal: turnători, topitori, analiști, dactilografe, informații suplimentare.

Întreprinderea de Vinuri și Rachiri București, cu sediul în Municipiul București, Șos. Electronicii nr. 19, Sector 2 organizează concurs în vederea ocupării posturilor de șef secție și contabil-șef pentru Fabrica de Vinificare și produse Spirtoase cu sediul în Municipiul Giurgiu. Condiții de studii și vechime necesare sunt cele prevăzute de Legea nr. 12/1971. Cererile vor fi depuse la sediul întreprinderii în Municipiul București.

VÂNZĂRI

Planină plăcă bronz, mecanică engleză, cameră tineret Bonanza, mobilă hol, șifonier Felicia, butelie, diverse.

Foarte convenabil sufragerie, dormitor Lengyel, haină imitație nurcă gri 46 damă, două nuci gri, picup, discuri, galerii, mobilă bucatărie.

tv 4 august 1989

19:00 Telejurnal. În întâmpinarea marii noastre sărbători naționale
19:25 Columele demnității românești. Armonii ale dezvoltării în peisajul românesc contemporan. Documentar. Redactor Vasile Alecu
19:45 România în lume. Documentar. Redactor Victor Ionescu
20:05 Proiectul Programului – directivă al Congresului al XIV-lea al PCR – insufletitor program de ascensiune a României. Dezvoltarea și modernizarea metalurgiei în concordantă cu nevoile de metal ale țării. Redactor Ciprian Enache
20:25 Copiii cântă patria și par-tidul. Program literar-muzical-coregrafic în interpretarea unor formații pionieresti și ale șoimilor patriei,

laureate ale Festivalului național „Cântarea României”.
Redactor Aurelia Tescau
20:40 Învățământ-cercetare-producție. Învățământul superior puternic implicat în realizările Epocii Nicolae Ceaușescu.
Redactor Liviu Diaconu
21:00 Univers, materie, viață. Emisiune de educație materialist-științifică. Din tainele pădurii.
Redactor Ștefana Bratu
21:35 Selecțiuni din concertul orchestrei simfonice a Radioteleviziunii pe platforma industrială a orașului Medgidia. Partea a II-a.
Redactor Adriana Ragovschi
21:50 Telejurnal
22:00 Închiderea programului

vremea

Vremea s-a încălzit treptat, iar cerul a fost variabil, mai mult noros în nordul, nord-estul și centrul țării. Au căzut ploii, mai ales sub formă de averse, însoțite pe alocuri de descărcări electrice, în regiunile nordice, centrale și de nord-est. În rest, averse izolate, mai ales în cursul după-amiezii. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au fost cuprinse între 10 și 18 grade, mai scă-

zute în nordul țării și în depresuni, iar cele maxime între 20 și 25 de grade, izolat mai coborâte în nordul, centrul și estul țării, iar în rest între 24 și 32 grade, mai ridicate în ultima zi. La București, vremea s-a încălzit ușor, iar cerul a fost variabil. Nu a plouat. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile minime au oscilat între 12 și 16 grade, iar cele maxime între 28 și 32 grade.

Surpriză pionierească: cremă de fosfarin cu lapte și biscuiți

Pentru a le dezvolta copiilor dorința de cunoaștere a lucrurilor ce-i înconjură, în școli se organizează numeroase tabere și expediții pe munte, la mare sau trasee ce porneau dintr-un capăt al țării și ajungeau la celălalt.

Expedițiile „Cutezători” aveau foarte mare succes, deoarece le ofereau copiilor libertatea de gândire, le dădeau posibilitatea de a descoperi istoria nu numai din cărți, ci și să pășească pe urmele înaintașilor lor.

Una dintre expediții, cu echipajul „Flora”, organizată de Școala nr. 5 din Târgoviște, a fost una dintre aceste ieșiri la „aer liber”. Echipajul expediționar a fost alcătuit prin selecție din cele mai entuziaste membre ale cercului „Prietenii adevărului științific” din școală. Grupul era format din 12 fete, colege de clasă sau de școală, dar și 4 colege cu bunicii de altă naționalitate, ele având cetățenie și naționalitate română, așa cum reiese din textul de început al jurnalului de bord. Colaborând cu acele fete, „vor sublinia ideea de unitate a întregului popor, indiferent de originea moșilor și strămoșilor lor, ca fiind locuitori ai aceluiași pământ, pământul românesc”. Motivul expediției: studii de istorie, etnografie și folclor, colecții biologice. Străbătând un traseu ce începea cu plecarea din Târgoviște, prin Barajul Pecineagu, Gura Văii Vladului și terminând cu Comuna Dragomirești, echipajul expediției a strâns, pe lângă poze cu numeroasele monumente istorice întâlnite, și material

didactic pentru colecțiile biologice. Fiind un grup de fete, acestea nu au pierdut ocazia de a-și etala talentele culinare: „Elevele de servicii pregătesc masa și, pentru că tovarășul Staicu ne lasă la bucatărie, Diana ne va face clăite. Profitând de bunăvoință, după ce facem o plimbare prin împrejurimi, începem să pregătim masa pentru a doua zi, când vom avea de mers 15 kilometri până la Gura Văii Vladului. Cătălina toacă varza, iar noi, celelalte, ne împărțim munca: patru la bucatărie, două aduc apă de la izvor, alte două au plecat după lemn pentru foc, iar celelalte au treabă la corturi. Diana ne mai pregătește o surpriză culinară: cremă de fosfarin cu lapte și biscuiți”. O parte din jurnalul de expediție este acoperit cu fotografii ale locurilor prin care au trecut fetele, adunând cu ele și un pic din comora de la sate: cusături tradiționale românești autentice, decupate chiar din costume cusute de mână de bătrânele din satul Tătarani. Acolo, au învățat cum se construiesc casele și cum se realizează porțile pline de modele sculptate de mână, au învățat cât de greu se coase pe ie modelele care le-au plăcut atât de mult, dar au descoperit și cât de ospitalieri pot fi oamenii de la sate.

Caietul expediției a fost păstrat cu plăcere de profesorul Victor Constantinescu, îndrumătorul Cercului de Orientare Sportivă, de la Palatul Național al Copiilor, organizator de expediții atunci și acum.

Alina-Ramona ANGHEL

amintiri

NU LĂSAȚI PE MINE CE PUTEȚI CUMPĂRA AZI...

...de la magazinele „HERMES”

unități de prezentare și desfacere a produselor realizate în sectorul de prestări-servicii al cooperăției de consum din București și din întreaga țară

Rețineți adresele magazinelor „HERMES” din Capitală :

Strada Șepcări nr. 16 ; str. Constantin Exarcu nr. 1 ; str. Nicolae Galescu nr. 20 ; Calea Dorobanți nr. 140 ; bd. Nicolae Titulescu nr. 92, bloc 13.

Sporturi

ORIZONTAL: 1) Patinajul împletit cu dansul – Baselga di... localitate în Italia, una din gazdele „Turneului celor 3 piste” la patinaj viteză. 2) Crăpătură îngustă – Cel care a marcat golul. 3) Portar al echipei Steaua la hochei – Automobil-sport cu un singur loc. 4) Partea finală a săriturilor de la trambulină (pl.) – Râu în URSS. 5) Rezultate minime sportive – Probă a sporturilor de iarnă, pe pistă. 6) Fire – Talent – Prefect de poliție (od.). 7) Aprecieri în patinaj artistic – A pleca din start – Două de la patinaj! 8) Începe iarna – Cunoscut săritor chehoslovac de la trambulină – Trăgător... fără gloanțe! 9) Zăpadă, pe jumătate! Oraș în Italia – Dinamo în finală! 10) Trase cu plugul – Sportiv participant la bob 11) Actriță franceză – Indică locul – Oraș în Japonia. 12) Retribuție – Munte în Armenia. 13) A terminat cursa – Cunoscută localitate iugoslavă de sporturi de iarnă.

VERTICAL: 1) Refugiu pentru schiorii amatori – Alergare pe schiuri. 2) Din vârf... în jos! – A face încercări prudente... la început de joc – Localitate în SUA. 3) Echipă a Canadei, recentă campioană mondială la hochei pe gheață – Celebra stațiune a sporturilor de iarnă din Elveția. 4) Val D'... stațiune franceză de sporturi de iarnă – Postate în fața porții la hochei. 5) A suta parte dintr-un întreg – Acut! – Nu dorm (fem.) – Ultimul apărător la hochei. 7) O mică săritoare – Joc sportiv pe gheață. 8) Pune urșii să joace – Săritor și alergător. 9) Anotimpul sporturilor albe – Fost schior român. 10) Alunecă pe gheață – Localitate în SUA – Pe locurile III și IV la Planica! 11) Țară europeană cu tradiție în schiul alpin – A participa la o probă a schiului alpin. 12) Patria record-manului mondial de patinaj viteză la 5.000 m – Iatac. 13) Tare incurcat! – Alintată.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

DICȚIONAR: LVA, RHO, OTA, INO, IRMO, ERTA

Revista Sport